

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 14 (113) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 18 maja 1928 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne. Sprawy wewnętrzne: życie gospodarcze. — Polityka socjalna i zawodowa. — Życie partyjne. — Sprawy kościelne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

DWIE DROGI. Izwiestja, 15.V. W art. pod wyższym tytułem autor ukrywający się pod pseudonimem „Wiktor“ omawia serję artykułów „Spectatora“, drukowanych w „Głosie Prawdy“ p. t. „Dziesięć lat rewolucji, ewolucji i przełomów politycznych w Europie“, — oraz rzekomy wywiad nac. Hołówki, nawiązując do „wyprawy kijowskiej“ z okazji jej 8-jej rocznicy.

Zdaniem autora, artykuły „Głosu Prawdy“ i wywiad nac. Hołówki są odpowiedzią na pytanie postawione pos. Bogomołowowi przez kor. PAT'a, o przygotowaniach wojennych Polski przeciwko ZSRR.

„Wiktor“ przyznaje „Spectatorowi“ trafną analizę sytuacji międzynarodowej, lecz zarzuca mu wyciągnięcie fałszywych wniosków. Polska — piszą Izwiestja — wobec groźnej sytuacji międzynarodowej winna prowadzić pokojową politykę, zmierzającą do ustalenia normalnych stosunków ze swymi sąsiadami nie tylko formalnie, ale i istotnie. Autor wyraża przekonanie, że rozsądna część społeczeństwa polskiego — nie mówiąc o klasie robotniczej — nie oślepiła romantyczną awanturnością, dochodzi właśnie do takich wywodów. Natomiast „Głos Prawdy“ i „Polska Zbrojna“ propagują akcję wojenną na Wschodzie przeciwko ZSRR. Omawiając artykuł „Głosu Prawdy“ autor poświęca dużo uwagi kwestji ukraińskiej i rozkładowi Rosji i dochodzi do konkluzji, że imperjaliści polscy spekulują na zgubę rewolucji rosyjskiej i

rozpadnięcie się republik sowieckich, i dlatego propagują zbrojenie się „do zębów“, by w odpowiednim momencie Polska mogła wykorzystać sytuację.

Wywiad nac. Hołówki — piszą Izwiestja — był właśnie w duchu „Spectatora“. „Wywiad p. Hołówki, dostatecznie niezwykle w praktyce dyplomatycznej, jest na tyle ciekawy, iż mamy nadzieję, do niego jeszcze powrócić — oznajmiają Izwiestja — a tymczasem stwierdzamy tylko, że p. Hołówko realizuje ideę p. „Spectatora“.

Izwiestja piszą, że zwracają uwagę na niebezpieczeństwo, jakie grozi pokojowi europejskiemu ze strony garstki pobrzękujących szablą polskich romantycznych awanturników, jeżeli garstka ta zdoła zrealizować swoje idee. „Wojowniczy ci romantycy stanowią niemniejsze niebezpieczeństwo dla swego własnego kraju, albowiem pchają oni Polskę do wojny z ZSRR., na której Polska nic nie wygra, a stracić może b. wiele. Przed polską polityką leżą dwie drogi: droga awanturniczej wojny, po której pchają ją koła, zgrupowane około „Głosu Prawdy“ i „Polski Zbrojnej“, lub droga pokojowego współżycia z sąsiadami. Polska, położona między Niemcami i ZSRR., winna pójść po tej drugiej drodze, która odpowiada żywotnym interesom narodu polskiego. Zainteresowani w pokojowym współżyciu z Polską będziemy radzi, jeśli trzeźwy, realny interes państwowy weźmie górę nad awanturniczym romantyzmem“ — kończą Izwiestja.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

INDUSTRIALIZACJA WSI UKRAIŃSKIEJ. Prawda, 12.V. podaje dane o wydatkowaniu przez rząd Ukrainy sowieckiej kwoty 4 milionów rubli, stanowiących 10% ogólnej sumy zrealizowanej pożyczki na wzmocnienie gospodarki włościańskiej. Komisarjat rolnictwa Ukrainy sowieckiej przeznaczył te pieniądze na organizację: 105 nowych maślarni, 55 punktów tuczenia bydła, 62 stacji inkubatoryjnych. Prócz tego projektowaną jest organizacja: 25 suszarni, 3 fabryk konserw, 18 wytwórni wina, 12 fabryk krochmalu, 22 cegielni i 86 fabryk dachówki.

TOWARY SOWIECKIE W AFGANISTANIE. Ibidem podaje, że rosyjsko - wschodnia izba handlowa

istniejąca przy przedstawicielstwie handlowym w Kabulu organizuje na jesieni bieżącego roku w Afganistanie wystawę towarów sowieckich.

Do Moskwy przybył przedstawiciel mejmeńskiego gubernatora Afganistanu, zamierzający zakupić w Rosji sowieckiej maszyny i instalacje dla urządzenia stacji elektrycznej i telefonów, kinematografu oraz młynu w Mejmenie, a także armaturę elektryczną, lampy, samochody ciężarowe i osobowe i t. d.

POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

KLASA ROBOTNICZA W ZSRR. I PARTJA KOMUNISTYCZNA. Borba za Rossiju Nr. 77 zamieszcza artykuł przytaczający dane o stanie klasy ro-

botniczej w ZSRR. Stwierdzając, że ogólna cyfra robotników na terytorjum Związku Sowieckiego wliczając robotników rolnych wynosi 7.700.000 osób, z czego w partji komunistycznej jest zaledwie 582.300 osób, co stanowi zaledwie jedną trzynastą ogólnej liczby robotników. Artykuł wnosi stąd, że partja komunistyczna nie jest partją robotniczą. Następnie artykuł przytacza szereg danych cyfrowych, stwierdzających, że zarobki robotnicze są obecnie średnio znacznie niższe niż w czasach przedrewolucyjnych. Podając cyfry bezrobotnych, dochodzi do wniosku, że klasa robotnicza znajduje się obecnie w stanie gorszym niż przed rewolucją.

ŻYCIE PARTYJNE.

REFERAT BUCCHARINA NA VIII ZJEŹDZIE ZWIĄZKU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ. *Prawda*, 13.V. przytacza pełny tekst inauguracyjnego przemówienia Bucharyna, wygłoszonego dnia 6-go maja r. b. przy otwarciu VIII zjazdu związku młodzieży komunistycznej. Przemówienie poświęcone jest charakterystyce współczesnej sytuacji politycznej i omawia najbliższe zadania związku.

OŚWIADCZENIA BYŁYCH OPOZYCJONISTÓW. *Ibidem* zamieszcza list otwarty jednego z byłych wodzów opozycji Sarkisa, deportowanego do Minusińska na Syberji, w którym zgłasza on swe zerwanie z opozycją. W tymże numerze wydrukowany jest dłuższy artykuł Zinowjewa ostro krytykujący program opozycyjny.

SPRAWOZDANIA Z VIII ZJAZDU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ. *Prawda* 8. i 10.V. zamieszcza sprawozdania z VIII ogólnozwiązkowego zjazdu młodzieży komunistycznej, odbytego w Moskwie. Posiedzenia te były poświęcone debatom nad referatami wygłoszonymi na inauguracyjnym posiedzeniu przez Czaplina i Bucharyna. W debatach stwierdzono różnego rodzaju braki organizacji komсомolskiej, jak to: słabą dyscyplinę, nieprawidłowy podział pracy i t. p., co odrywa młodzież komunistyczną od mas. Uskarżano się również na to, że młodzież komunistyczna okazuje zbyt mało uwagi potrzebom najemnych robotników rolnych, bezrolnych i nie uznaje w dostatecznym stopniu równouprawnienia kobiet.

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU IM. LENINA. *Izwiestja*, 12.V. podaje sprawozdanie o ostatnim posiedzeniu towarzystwa starych bolszewików odbytem w instytucie im. Lenina, przytaczając krótką charakterystykę organizacji tej instytucji. Instytut posiada bibliotekę w liczbie 200 tysięcy tomów i bogate archiwum, zawierające między innymi nadzwyczaj ciekawe dokumenty ze zbiorów zmarłego Parwusa, odnoszące się do epoki wielkiej wojny. Instytut posiada również muzeum im. Lenina i wydaje jego prace. Prócz tego instytut wydaje swój własny organ.

SPRAWY KOŚCIELNE.

ZNIESIENIE SEKWESTRU ŚWIĄTYŃ ROSYJSKICH WE FRANCJI. *Rul*, 16.V. podaje, iż na skutek starań wszczętych przez zarząd djecezji zachodnio-europejskiej rosyjskiej cerkwi prawosławnej

na emigracji rząd francuski zniósł sekwestr nałożony w maju 1925 roku na majątek cerkwi rosyjskiej we Francji. Na skutek orzeczenia sądu ostatnio zniesiono sekwestr majątku cerkwi w Paryżu i Biarritz; w innych miejscowościach sekwestr został zniesiony jeszcze wcześniej.

CENTRALNE MUZEUM ANTYRELIGIJNE.

Wieczerniaja Moskwa, 11.V. w korespondencji z Piotrogradu zamieszcza opis organizowanego w wymienionem mieście „centralnego muzeum antyreligijnego“. Muzeum składa się z kilku działów, z których pierwszy poświęcony jest specjalnie kościołowi prawosławnemu, a następne — historii religji, wydawnictwom antyreligijnym i t. d. Muzeum posiada duży zbiór rycin i obrazów antyreligijnych. Jak podaje korespondent, liczba osób zwiedzających muzeum sięga 500 dziennie.

NOWY KIERUNEK W UKRAIŃSKIEJ CERKWI AUTOKEFALICZNEJ. *Wozroźdenje*, 9.V. podaje, że ukraińska cerkiew autokefaliczna nosi się z zamiarem reformy nabożeństwa w sensie podkreślenia momentów dramatycznych. Nowy metropolita Czechowski miał już ułożyć nowy rytuał pod nazwą „Wyzwolenie“, który na próbę był już odprawiany w soborze Sofijskim w Kijowie.

OFIARNOŚĆ NA CERKIEW. *Ibidem* 8.V komunikuje, że w gubernji Twerskiej we wsi Sannikowie włościanie zebrali z dobrowolnych składek około 6 tysięcy rubli złotych, za które zakupili dzwon w wadze 400 pudów. Zawieszenie dzwonu na dzwonnicy odbyło się przy udziale olbrzymich tłumów.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Izwiestja 15.V. Nowy etap zagranicznej polityki Persji. — Prasowa wystawa w Kolonji (koresp. Kajta). — Z tygodnia. (O japońskiej interwencji w Chinach i o roli Ligi Nar. oraz St. Zjedn. w tym konflikcie. O propozycji Kelloga. O zbliżeniu niemiecko-amerykańskim).

Ekonomiczeskaja Żizń, 11.V. Japońska interwencja w Chinach.

„*Wozroźdenje*“, 12.V. Metropolita Eulogjusz w Sofji (korespondencja). — M. Timaszow — Jedność Rosji i ruchy narodowościowe.

„*Bolszewik*“, 17.V. Kolektywizacja wsi sowieckiej.

„*Kommunističeskiej Internacjonal*“. Nr. 16 — Wyniki kwietniowego plenum C. K. i C. K. K. ogólnozwiązkowej partji komunistycznej.

„*Wojennyj Wiestnik*“ Nr. 15. Prof. B. Doliwo-Dobrowolski. — Języki cudzoziemskie w armji czerwonej. — S. Wisznio — Przemysł krajów sąsiednich, jako baza produkcji wojskowej.

„*Rus*“ 25.IV wzmianka o przyjeździe prof. Struwego do Bułgarji.

„*Russkij Wojennyj Wiestnik*“ 29.IV art. wstępny p. t. „Zdrowe czynniki życia rosyjskiego“. — Odezwa metropolity Antonjusza do rosyjskiej młodzieży wojskowej na emigracji — Kiersnowski: „Nasi sąsiedzi — Polska“.

„*Wozroźdenje*“ 3.V podaje korespondencję z Warszawy, zawierającą charakterystykę działalności sowieckiego posła Bogomołowa w Polsce, wskazując na jego dążenie do ustalenia stosunków dobrosąsiedzkich z Polską.

